

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Mars 1879, kl. 3 e. m.

Betänkande, angående tullbevillningen.

Af de till Utskottets handläggning hänvisade frågor i detta ämne afser allenast Herr J. Sääfs inom Andra Kammaren väckta motion, N:o 117, en mera genomgripande förändring i gällande tull-lagstiftning, hvaremot öfriga till Utskottet öfverlemnade framställningar i detta ämne endast åsyfta ändringar uti speciella tullbestämmelser. Utskottet anser sig därför först böra till behandling upptaga Herr Sääfs omförmälda motion i ämnet.

I denna anföres, att den betryckta ekonomiska ställningen inom nästan alla industriella näringsgrenar i landet, och den deraf härledda minskning i statsverkets inkomster gjorde det till en pligt för Riksdagen att vara betänkt på användandet af sådana medel och utvägar, som icke allenast afhjelpade statsverkets närvarande finansiella svårigheter och behof, utan äfven förmådde grundlägga ett för vårt inre näringslif, dess framtida trygghet och utveckling förmånligare, och af utlandets och världshandels vexlingar mindre beroende tillstånd än det närvarande. Till vinnande af dessa ändamål borde enligt motionärens förmenande sådana anordningar i afseende å tull-lagstiftningen vidtagas, att den inhemska industrien icke blefve på den inländska marknaden undanträngd af utlandets öfverproduktion, och det vore så mycket angelägnare att vidtaga åtgärder i detta syfte i en tid, då öfverproduktionen i utlandet nedjagat prisen under produktionskostnaden, och nästan alla nationer genom ändringar af tulltarifferna sökte

undvika verkningarne deraf och förekomma ett ekonomiskt förfall. Men för att sjelfständigt kunna handla i denna riktning måste landet vara oberoende af de band, som traktater med främmande makter ålägga.

Motionären föreslår af dessa skäl att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla,

1:o att Kongl. Maj:t täcktes åt ett tillräckligt antal *sakkunnige* män uppdraga att, så tidigt som erfordras för att blifva föremål för ompröfning vid nästa års riksdag, uppgöra förslag till ny tulltaxa, byggd på sådana grunder, att landets näringsidkare må kunna bestå i konkurrens med idkare af samma näring i andra länder; samt

2:o att någon handelstraktat med främmande makt icke må afslutas förr än Riksdagen blifvit i tillfälle pröfva och godkänna det i 1:sta punkten omnämnda eller annat tulltaxeförslag.

Af denna framställning af motionens innehåll framgår, att dess syftemål är, att landet, med frångående af de grundsatser, som under de senare tiotalen af år blifvit i allt vidsträcktare mån tillämpade i vår tull-lagstiftning, skall återgå till det hufvudsakligen redan öfvergifna system, som finner tull-lagstiftningens förnämsta ändamål bestå i »skyddande» af den inhemska industrien.

Att nu ingå i någon undersökning om frihandels eller skyddssystemets företräden, torde vara så mycket mera obehöfligt, som hvad i denna fråga å ömse sidor kan sägas oräkneliga gånger tillföre blifvit både inom och utom representationen upprepadt.

Utskottet torde derföre kunna vid besvarandet af denna motion inskränka sig till att betrakta de verkningar, de under senare tider följda frihandelsgrundsatserna utöfvat på vårt land och dess industri. I detta afseende meddelade 1878 års Bevillnings-Utskott, i sitt utlåtande i anledning af en i liknande syfte med nu förevarande väckt motion, en på officiella uppgifter grundad framställning af landets och våra mera betydande industrigrenars utveckling, hvilken framställning enligt Utskottets åsigt ådagalägger, att landet efter år 1865, då den senaste mera betydande reformen i frihandelsriktning vidtogs, i nästan alla afscenden gått betydligt framåt samt att särskildt de mera betydande grenar af vår industri, hvilka omedelbart berörts af vidtagna tullnedsättningar, i väsentlig mån utvidgat sin produktion, och flere af dem, hvilkas tillverkningar förut egde afsättning endast inom landet, till och med förmått i utlandet förskaffa sig en marknad för sina alster; att korteligen frihandels grundsatser, sådana de hittills tillämpats i vårt land, visat sig vara för dess ekonomiska utveckling af synnerligen välgörande verkan. Något skydd för våra näringar, utöf-

ver det de redan åtnjuta, synes Utskottet därför icke vara för deras bestånd och utveckling behöfligt, och Utskottet är därför öfvertygadt derom, att, om den af motionären ifrågasatta komitén komme att, såsom motionären önskar, bestå af *verkligt sakkunnige* personer, skulle den tulltaxa, som af komitén upprättades, visserligen icke komma att gå i den rigtning, motionären anser önskelig.

Att vårt land för tillfälle lider af ett hårdt ekonomiskt betryck, läser ingen vilja bestrida. Men detta förhållande kan så mycket mindre ega sin orsak i tull-lagstiftningen, som ett dylikt betryck icke är något för Sverige egendomligt, utan snart sagdt alla länder, ehvad deras tull-lagstiftning går i frihandels- eller protektionistisk rigtning, under senaste tiden varit eller ännu äro därför utsatta.

Motionären åberopar, till stöd för sin åsigt om nödvändigheten för vårt land att öfvergifva frihandelsgrundsatserna, exemplet af andra nationer, hvilka kunna antagas inom kort komma att återgå till skyddsystemet. Men icke heller detta synes Utskottet böra förleda oss att inslä samma väg. Enligt Utskottets åsigt skulle den ekonomiska ställningen inom vårt land icke derigenom blifva i ringaste mån förbättrad, men väl motsatsen.

Då Utskottet således icke kan förorda någon förändring i tull-lagstiftningen i den af motionären önskade rigtning, samt vid sådant förhållande något vidare yttrande icke erfordras angående aflåtande af en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t i det syfte, motionären föreslagit, får Utskottet hemställa,

1:o.

att Herr Sääfs ifrågavarande motion måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Uti nådig proposition N:o 7 har Kongl. Maj:t för att bereda statsverket en mot dess utgifter svarande inkomst, dels i sammanhang med ifrågasatt förhöjning i bränvinstillverkningsafgiften föreslagit en här- emot svarande förhöjning i införseltullen å bränvin och sprit, dels gjort framställning om förhöjning i tullafgifterna för kaffe, socker samt vissa slag af tobak.

Motioner, åsyftande förändring i tullsatserna för omförmälda artiklar, hafva dessutom blifvit inom Riksdagens Andra Kammare väckta, af Herr *P. Hübinette* (motion N:o 10), af Herr *A. Bäckström*, (motion N:o 56), af Herr *Th. Flensburg*, (motion N:o 73) samt af Herr *C. Magni*, (motion N:o 104).

Angående hvad sålunda blifvit rörande tullafgifterna för ofvannämnde artiklar föreslaget, kommer Utskottet att framdeles under Riksdagens lopp afgifva särskildt utlåtande, då Utskottet jemväl kommer att föreslå de förändringar i öfriga tullsatser, som i sammanhang med förändringar i tullafgifterna för omnämnda artiklar möjligen kunna ifrågakomma, hvilket Utskottet skolat

2:o.

för Riksdagen anmäla.

Då Utskottet nu öfvergår till behandlingen af öfriga framställningar, åsyftande förändringar uti speciela tullbestämmelser, som Utskottet fått emottaga, äfvensom till de förslag till sådana förändringar, hvartill Utskottet sjelf funnit anledning, kommer Utskottet att härvid hufvudsakligen följa den ordning tulltaxans uppställning föranleder.

*Bijouteri-
varor.*

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 47) föreslår Herr *Mejenqvist* dels för vinnande af ökade statsinkomster och skyddande af den inhemska fabrikationen dels till förekommande deraf att landet öfverhopas med lyxartiklar, som utan olägenhet kunde undvaras, bland annat, att införseltullen å alla bijouterivaror måtte höjas till 70 öre skålpundet.

Tullafgiften för nämnda varor utgjorde enligt 1863 års tulltaxa 75 öre skålpundet, men blef med anledning af den år 1865 med Frankrike afslutade traktaten öfvergångsvis nedsatt först till 50 öre och derpå till 35 öre, till hvilket sistnämnda belopp den ock för närvarande uppgår.

Införseln af bijouterivaror utgjorde, enligt Kommerskollegii berättelse:

år 1873	76,198	skålpund
„ 1874	80,851	„
„ 1875	60,777	„
„ 1876	62,564	„
„ 1877	61,373	„

Tullinkomsterna belöpte sig under samma tid till:

år 1873	26,669	kronor
„ 1874	28,298	„
„ 1875	21,272	„
„ 1876	21,888	„
„ 1877	21,479	„

Värdet af de 61,373 skålpund bijouterivaror, som år 1877 till riket infördes, utgjorde, oförtullade, likaledes enligt Kommerskollegii uppgifter, 245,492 kronor. Den nuvarande tullsatsen af 35 öre per skålpund motsvarar således i det närmaste 10 procent af varans värde eller det belopp, hvartill tullsatserna å bearbetade varor i allmänhet blifvit i nu gällande tulltaxa bestämda.

Vid sådant förhållande och då bijouterivaror icke i någon nämnvärd grad äro föremål för inhemsk tillverkning, men tullsatsen derå, oaktadt det jemförelsevis ringa värde, hvartill hela införseln af detta varuslag uppgår, otvifvelaktigt vid fråga om förlängning af våra med Frankrike afslutade handels- och sjöfartstraktater från Frankrikes sida tillmätas icke oväsentlig betydelse, vill det synas Utskottet mindre väl betänkt att genom en i förväg bestämd högre tullsats, den der hvarken för statsinkomsten eller för den inhemska industrien vore af någon vigt, framkalla svårigheter vid förhandlingar, hvilka afse främjande af vårt lands stora intressen.

Dessutom torde icke böra lemnas obemärkt, att den genom franska handelstraktaten till ungefär hälften mot hvad förut var stadgad ned-satta tullavgiften å bijouterivaror tillfört statskassan en mycket högre inkomst, än som förut af den högre avgiften inflöt. De ifrågavarande artiklarne, vanligen föga skrymmande, torde ock, likasom fickur och åtskilligt jemförligt finare gods, i statskassans eget intresse hellre böra till förekommande af oloflig införsel bibehållas vid en jemförelsevis låg tullsats, som utgöres, än åsättas en högre, hvilken lätteligen undgås.

Utskottet hemställer derföre,

3:o.

att hvad Herr Mejenqvist i afseende å tullsatsen för bijouterivaror föreslagit icke måtte af Riksdagen bifallas.

Vidare föreslår Herr Mejenqvist uti sin ofvan nämnda motion, att *flask* måtte åsättas en införseltull af tre öre skålpundet.

Flask.

Då denna vara, hvilken alltsedan 1856—58 årens riksdag njutit tullfrihet, utgör ett af de vigtigaste födoämnen och föremål för en allmän förbrukning, särdeles af de mindre bemedlade samhällsklasserna, skulle dess beläggande med tull stå i afgjord strid emot den under de senare två decennierna i vår tull-lagstiftning antagna otvifvelaktigt rigtiga grundsats, enligt hvilken de oundgängligaste lifsförnödenheter få tullfritt i riket införas. Att genom åsättande af tull fördyra denna

vara kunde visserligen synas lända den inhemska produktionen deraf till vinst, men skulle alldeles afgjort vara till skada för alla öfriga produktionsgrenar, enär ett fördyrande af lifsförnödenheter, som konsumeras af den arbetande befolkningen, ovilkorligen förr eller sênare måste medföra en höjning af arbetslönerna samt således försämra den inhemska industriens ställning, hvilket allraminst synes böra ifrågakomma i en tid, då onekligen denna industri har att kämpa emot icke obetydliga svårigheter.

Af dessa skäl hemställer Utskottet,

4:o.

att hvad Herr Mejenqvist i afseende å artikeln fläsk föreslagit måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Fosfor.

Fosfor är uti gällande tulltaxa åsatt en införselafgift af 8 öre skålpundet. Då denna vara utgör ett icke ovigtigt beredningsämne vid tillverkningen af tändstickor, är det, enligt Utskottets åsigt, önskvärdt och med de grundsatser, som förut i dylika fall tillämpats, öfverensstämmande, att fosfor befrias från tullafgift.

Det synes Utskottet så mycket mera af billighet påkalladt att bereda tändsticksfabrikationen denna fördel, som denna fabrikations alster vid införsel i åtskilliga främmande länder draga en icke obetydlig tull, och denna industri synes så mycket hellre böra uppmuntras, som tändstickor utgöra en af våra mera betydande exportartiklar, till bevis hvarå Utskottet tillåter sig nämna att exporten deraf, som åren 1868—72 belöpt sig till i medeltal 6,922,351 skålpund, under åren 1873—77 steg till i medeltal 18,710,862 skålpund årligen.

Beträffande åter den inkomst, staten af tullen å fosfor erhållit, har densamma belöpt sig till ganska obetydliga belopp, nemligen:

för år 1873	2,843 kronor.
» » 1874	3,844 »
» » 1875	5,750 »
» » 1876	7,826 »
» » 1877	4,358 »

På grund af det nu anförda, och då fosfor ej heller är föremål för inhemsk produktion samt tullfrihet derför således ej kan verka menligt för någon inhemsk näring, hemställer Utskottet,

5:o.

att fosfor måtte från tull befrias.

Af hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, äro oberedda, alla slag, tullfria, hvaremot af de beredda slagen sulläder och bindsulläder samt hvitgarfvade (alunerade) äfvensom sämskade hudar och skinn äro åsatta en tull af 6 öre skålpundet samt andra slag en tull af 20 öre per skålpund.

*Hudar och
skinn.*

Uti sin förut omförmälda motion föreslår Herr *Mejenqvist*: »att tullavgiften å sulläder, bindsulor, hvita, garfvade och sämskade hudar och skinn höjes från 6 till 12 öre per skålpund, hvarjemte Herr *P. W. Dahl* uti en likaledes inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 83) hemställer: »att Riksdagen beslutar en förhöjning af importtullen å sulläder till samma belopp, som var gällande före afslutandet af handels-traktaten med Frankrike.«

Till stöd för sistnämnda förslag anför Herr Dahl, att under de senaste 15 åren ej blott läderförbrukningen inom vårt land stigit från fem till tolf millioner kronors värde årligen, utan derjemte importen af nämnda vara ökats uti sådan grad, att, då under många år intill 1869 endast $\frac{1}{6}$ eller $\frac{1}{5}$ af hela vår läder- och skinnförbrukning varit importerad från utlandet, införseln nu utgör $\frac{2}{3}$ af totalförbrukningen. Detta kunde visserligen vara ett godt vittnesbörd om landets förmåga och behof att konsumera läderfabrikat, på samma gång det tycktes antyda att den inhemska produktionen ej vore i stånd att fylla behovet. Vid närmare granskning visade sig emellertid, att, under det importen af läder alltjemt ökats, den inhemska tillverkningen från 1877 varit stadd uti ett betänkligt aftagande samt att, då Norge ännu 1871 med mer än hälften bidrog till fyllande af vårt importbehof och Storbritannien med endast 10⁰/₀, detta förhållande numera så ändrats, att Norges andel uti importen 1877 nedgått till $\frac{1}{3}$, under det att Storbritanniens samtidigt stigit till inemot $\frac{2}{3}$, deraf åtminstone allra största delen utgjorde amerikanskt så kalladt hemlockläder. Sistberörda slag af läder vore till beskaffenheten särdeles underhålligt och betydligt underlägset såväl det norska lädret, som det härstädes tillverkade, hvaremot priset å förstnämnda vara vore vida billigare än det inhemska läderfabrikatet. Med ledning af ett utaf Rättskemisten Werner Crouqvist upprättadt och motionen bifogadt intyg, utvisande, att vid verkställd undersökning det amerikanska lädret befunnits i hållbarhet med $\frac{1}{3}$ understiga det svenska, har motionären uträknat, att för den skotslitande allmänheten inom vårt land skulle genom begagnande af amerikanskt läder uppstå en approximativ förlust af närmare 700,000 kronor för år, hvilken kunde undvikas, derest läder af svensk tillverkning i stället användes. Motionären påpekar härjemte, att flera andra länder redan skyndat att genom vare sig importtull å läder i allmän-

het eller differentialtullar å amerikanskt så kalladt hemlockläder skydda den inhemska läderindustrien mot konkurrens af denna dåliga vara.

Herr Mejenqvist åberopar till stöd för den af honom föreslagna höjning af tullen lämpligheten att, på samma gång man bereder staten en inkomst, äfven skydda en inhemsk näring.

I 1857 års tulltaxa blef, jemte det tullen å sulläder med flera beredda, till pelsverk ej hänförliga slag af hudar, såsom utgörande en vigtig förnödenhetsvara, minskades till 25 öre skålpundet, införselafgiften å råämnet eller oberedda hudar af alla slag betydligt nedsatt. Utå 1860 och 1863 årens tulltaxor skedde uti dessa afgifter icke någon förändring; men år 1865 blef med anledning af den då afslutade handels-traktaten med Frankrike tullen å sulläder och bindsulläder nedsatt till 15 öre skålpundet, medan samtidigt råa, oberedda hudar förklarades tullfria, hvarjemte bestämdes, att tullafgiften å sulläder jemte andra i samma rubrik upptagna ladersorter skulle 1868 ytterligare nedsättas till 10 öre. 1865 års tullkomité, på hvars tillstyrkan senast omförmälda tullnedsättningar egde rum, yttrar härom uti sitt förslag till ny tull-taxa, att komiterade vid sammanställning af erhållna uppgifter funnit partipriset för sulläder samt hvitgarfvade hudar, oförtullade, icke kunna öfver hufvud antagas utgöra mera än 1 riksdaler per skålpund å det förra slaget och å det senare något mindre. Komiterade hade vidare af erhållna upplysningar ansett sig kunna med någorlunda visshet draga den slutsats, att tillverkningskostnaden icke uppginge till eller åtminstone ej öfverstege hälften af hela varuvärdet; och ansåge komiterade vid sådant förhållande och då behöfliga garfämnen redan förut vore befriade från införseltull, så att, efter medgifvande af tullfrihet för de oberedda hudarna, garfverihandteringen icke skäligen kunde ega anspråk på skydd å mera än kostnaden för beredningen, en tullsats af 10 öre för skålpundet vara i allmänhet tillräcklig, men hemställde likväl af anförda skäl, att tullen måtte till en början nedsättas endast till 15, men från och med 1868 utgå med 10 öre per skålpund.

Vid 1875 års riksdag väcktes motion om borttagande af tullen å sulläder och bindsulläder. Dåvarande Bevillnings-Utskott yttrar i der-öfver afgifvet betänkande, att, då af tillgängliga statistiska uppgifter inhemtades, huruledes Norge, oaktadt en införseltull motsvarande endast 5,68 öre per svenskt skålpund, kunnat icke blott tillverka sulläder och bindsulläder för eget behof utan ock utföra högst betydliga quantiteter deraf till Sverge, funne Utskottet den dåvarande tullsatsen å dylikt läder kunna utan men för den inhemska tillverkningen nedsättas till 6 öre skålpundet; och ansåge Utskottet än mindre betänklighet möta mot en tullnedsättning till enahanda belopp å hvitgarfvade eller alunerade hudar och skinn.

Hvad Utskottet sålunda föreslagit blef af Riksdagen godkändt, hvaremot af Utskottet likaledes gjord hemställan om nedsättning af tullen å till samma afdelning hörande hudar och skinn, andra slag — dertill bland annat räknades smorläder och vaxläder — från 20 öre till 15 öre icke vann Riksdagens bifall.

Då Utskottet lika med Herr Dahl anser läderfabrikationen vara en af vårt lands naturligaste och till en viss grad nödvändiga näringar, har Utskottet trott sig böra förutskicka förestående redogörelse för att visa, att statsmakterna uti senare tiders tull-lagstiftning i fråga om denna industri iakttagit all den omtanke och vårdnad densamma med hänsyn till sin stora betydelse för landet kan anses förtjena. Tull-satserna å den beredda varan hafva endast småningom minskats, och samtidigt dermed hafva införselafgifterna för såväl oberedda hudar som andra till garfverihandlingen hörande beredningsämnen nedsatts samt slutligen helt och hållet borttagits.

Frågan framställer sig nu, huruvida skäl förefinnas att öfvergifva den väg, hvarpå Riksdagen i mer än 20 år, utan afbrott, men med försigtighet, framgått och medelst förhöjda tullar öka priset å en vara, som, särdeles i vårt land, måste betraktas såsom en förnödenhetsartikel, hvilken icke ens den fattigaste kan undvara. För att kunna lemna ett nöjaktigt svar härå, torde vara nödvändigt att till en början rådfråga tillgängliga statistiska uppgifter i detta ämne.

Enligt Kommerskollegii berättelser utgjorde införseln af sulläder och bindsulläder samt dermed sammanförda hudar och skinn för åren 1868—1872 i medeltal 620,583 skålpund och

för år 1873	2,244,863 skålpund.
” 1874	1,937,467 ”
” 1875	1,662,050 ”
” 1876	3,399,117 ”
” 1877	3,106,000 ”

samt af andra slag, till pelsverk ej hänförliga beredda hudar och skinn under åren 1868—1872 uti medeltal 128,492 skålpund och

för år 1873	246,715 skålpund.
” 1874	236,144 ”
” 1875	285,495 ”
” 1876	333,802 ”
” 1877	405,602 ”

I dessa summor ingick införseln från Norge, som tvifvelsutan till allra största delen bestod af sulläder, för åren 1868—1872 med i medeltal 389,400 skålpund årligen samt

för år 1873	611,113 skålpund.
„ 1874	794,426 „
„ 1875	616,513 „
„ 1876	888,550 „
„ 1877	752,755 „

hvarjemte under sistnämnda fem år från Storbritannien infördes följande qvantiteter, till pelsverk ej hänförliga, beredda hudar och skinn, hvilka till allra största delen kunna antagas varit af amerikansk tillverkning och hufvudsakligen utgjorts af sulläder, nemligen

för år 1873	1,198,599 skålpund.
„ 1874	968,857 „
„ 1875	861,300 „
„ 1876	2,269,577 „
„ 1877	2,033,310 „

Den inhemska läderfabrikationen visar, oaktadt de betydliga tullnedsättningar, som, enligt hvad förut blifvit nämnt, sedan 1856 egt rum, i medeltal för år följande resultater:

åren 1856—1860	2,823,684 skålp. samt	357,357 st. till ett värde af	3,777,205 kronor.
„ 1861—1865	2,811,205 „ „	486,784 st. „ „	4,554,317 „
„ 1866—1870	2,807,824 „ „	507,292 st. „ „	4,404,095 „
„ 1871—1875	3,575,532 „ „	572,862 st. „ „	7,241,310 „
samt år 1876	3,606,563 „ „	574,341 st. „ „	7,042,073 „

I denna fabrikation ingår ock sulläder till särdeles anseuiga be-
lopp. Sålunda tillverkades af nämnda lädersort under åren 1868—1872 i medeltal 2,011,438 skålpund och 22,041 stycken. Under de fem nästföljande åren steg tillverkningen inom landet:

år 1873 till	2,110,920 skålpund, samt	12,662 stycken.
„ 1874 „	2,177,960 „ „	13,085 „
„ 1875 „	2,220,369 „ „	8,190 „
„ 1876 „	1,834,034 „ „	6,455 „

Af de här ofvan lemnade statistiska uppgifter anser sig Utskottet kunna med fog draga den slutsats, att frihandelns grundsatser, på det sätt dessa blifvit i fråga om läderindustrien inom vårt land tillämpade, varit för denna industris utveckling helsobringande. Detta påstående anser Utskottet ingalunda jäfvas deraf, att importen af amerikanskt sulläder med anledning af i Amerika upptäckta billigare beredningsämnen och garfningsmetoder med år 1876 i betydlig grad tilltagit, under det den inhemska läderproduktionen samtidigt minskats. De svårigheter, hvarför den svenska läderfabrikationen varit och ännu är utsatt och hvilkas betydelse Utskottet ingalunda underskattar, äro dock af det slag, att hvarje industri vid någon tidpunkt varit eller måste

blifva derför utsatt. Hvarje förbättring eller förenkling i arbetsmetod eller upptäckt af kraftigare och ändamålsenligare maskiner, billigare berednings- eller råämnena, med ett ord hvarje upptäckt, som verkar derhän, att billigare eller bättre varor än förut kunna derigenom åstadkommas, medför äfven svårigheter och olägenheter för de producenter, som icke vilja eller kunna göra sig den gjorda upptäckten till godo.

Att genom tullar vilja skydda en industri mot sådan konkurrens, som med anledning häraf kan uppstå, vore att döma densamma att alltid förblifva på en låg och outvecklad ståndpunkt och skulle dessutom i längden ej låta sig göra, åtminstone icke utan alltjemt förhöjda tullar. Obilligheten af ett sådant förfaringssätt emot konsumenterna torde ej behöfva påvisas, särdeles om den vara, hvarom fråga är, utgör en allmän förnödenhetsartikel.

Enligt de rörande den ömsesidiga handeln mellan de förenade rikena gällande bestämmelser får läder af alla slag, som inom Norge tillverkats, tullfritt hit införas. Såsom ett särdeles beaktansvärdt förhållande torde böra påpekas, att under det 1876, då införseln af amerikanskt läder i största quantiteter egde rum och svenska läderfabrikerna märkbart minskade sin produktion, importen från Norge samtidigt ökades, så att, då år 1875 från sistnämnda land hit infördes 616,513 skålpund beredda till pelsverk ej hänförliga, hudar och skinn, importen 1876 steg till 888,550 skålpund och 1877 belöpte sig till 752,755 skålpund.

Det visar sig häraf att den norska läderindustrien, oaktadt inför-seltullen å sulläder i Norge endast utgör 5,68 öre per skålpund, ganska väl kunnat, till och med på främmande marknad, konkurrera med det amerikanska sullädet.

Den andra och förnämsta synpunkt, hvarur Herr Dahl anser en förhöjning af tullavgiften för sulläder önskvärd, är den dåliga beskaffenheten hos det amerikanska lädet, hvarigenom dess större prishilighet i förhållande till det inhemska fabrikatet, enligt motionärens uppfattning, mer än uppvägdes. I strid häremot hafva inom Utskottet meddelats trovärdiga uppgifter derom, att det amerikanska hemlockslädet icke blott i visst hänseende eger beständt företräde framför det svenska sullädet, utan ock att de bättre sorterna af hemlockslädet i allmänhet äro det svenska öfverlägset.

Härmed må nu vara huru som helst, så lärer det likväl helt och hållet ligga utom tull-lagstiftningens uppgift att utöfva något inflytande på konsumentens valfrihet, likasom det ju står i uppenbar strid mot rimliga beskattningsgrunder att i en förbrukningsartikels förmenta eller verkliga underlägsenhet söka grunden för en ökad beskattning.

En förhöjning af tullen å sulläder till 12 öre skålpundet, såsom ene motionären, Herr Mejenqvist, förordat, skulle dessutom, äfven med antagande att produktionskostnaderna för svenskt läder sedan 1876 i någon mån minskats, icke komma att utgöra hinder för fortsatt import af amerikanskt läder af ifrågavarande slag. Enda resultatet af en sådan tullförhöjning blefve ett i samma mån förhöjdt pris å detta billigare sulläder, utan att därför hvarken den inhemske fabrikanten blefve utsatt för mindre konkurrens eller konsumenten erhöile bättre vara. En tullafgift af 25 öre per skålpund, såsom Herr Dahl föreslagit, skulle måhända i någon mån komma att inskränka importen af amerikanskt sulläder; men förutom alla de skäl, som i allmänhet tala emot en förhöjning af priset å en allmän nödvändighetsvara, skulle häremot kunna i förevarande fall särskildt anföras, att, då Norge eger att tullfritt hit införa derstädes tillverkad tulläder, en förhöjning af tullen för nämnda vara skulle blifva ett ytterligare premium för de norske läderfabrikanterna och således ingalunda komma den inhemska produktionen uteslutande till gagn.

På grund af det nu anförda hemställer Utskottet,

6:o.

a) att Herr Mejenqvists motion i denna del måtte lemnas utan afseende; samt

b) att Herr Dahls ifrågavarande motion icke måtte vinna Riksdagens bifall.

*Jernvägs-
materiel och
jernvägs-
skenor.*

Herr *Mejenqvist* hemställer vidare, "att all jernvägsmateriel, såsom vagnar, maskiner och skenor, åsättes tullafgifter motsvarande 1 procent af värdet, på det att sådan materiel må kunna inom landet tillverkas och icke, såsom förut skett, millioner årligen utgå till utländska fabrikanter."

Enligt gällande taxa tullbehandlas jernvägsmateriel såsom maskinerier, redskap eller verktyg, ej specificerade och äro således fria från tullafgift. Jernvägsskenor äro likaledes från tull befriade.

Vid 1856—1858 årens riksdag, då maskiner och redskap blefvo från tullafgifter befriade, anfördes af dåvarande Bevillnings-Utskott såsom grund härför, *dels* att det för den svenska fabriksindustrien och dess täflan med utländska fabrikat vore framför allt af vigt att icke anläggningen och underhållet af de inrättningar, der fabrikaten skulle tillverkas, genom tullungälder fördyrades, *dels* ock att maskinverkstäderna och mekaniska inrättningarne i landet redan ernått den utveck-

ling, att de vore af tulllagstiftningen oberoende. Då förbättrade och tidsenliga kommunikationer äfven såväl som maskiner och redskap tjena att underlätta industrien, ansågs denna tullfrihet sedermera på samma grunder äfven böra tillkomma jernvägsmateriel och jernvägs-skenor.

Utskottet, som anser de för denna tullfrihet anförda skäl väl grundade, finner den af motionären nu föreslagna tullafgift så mycket mera olämplig, som de mekaniska verkstäderna inom landet, hvilka redan 1856 ansågos vuxna en täflan med utlandet, sedan dess vunnit en högst betydlig utveckling.

Enligt Kommerskollegii berättelser, steg exporten af maskiner och redskap, som under femårsperioden 1856—1860 utgjorde i värde i medeltal 80,012 kronor, under åren 1871—1875 till 1,061,700 kronors värde, och under sistnämnda år hafva äfven jernvägsskenor af svensk tillverkning — ehuru i mindre quantiteter — i främmande länder vunnit afsättning.

Särskilda verkstäder för tillverkning af jernvägsmateriel hafva uppstått, hvilka visat sig kunna med framgång konkurrera med de utländska. Sålunda beställes numera såväl för staten som för de enskilda jernvägarne den hufvudsakliga rörelsematerielen ifrån de inhemska verkstäderna, och man torde med skäl kunna antaga, att denna industri inom kort skall fullständigt fylla landets behof.

Utskottet hemställer på nu anförda skäl,

7:o.

att Herr Mejenqvists motion i denna del måtte lemnas utan afseende.

Herr *Mejenqvist* hemställer vidare uti sin förutom förmälda motion att *juveler*, hvilka i nu gällande tulltaxa äro tullfria, måtte äsättas en tull af $\frac{1}{10}$ af varans värde.

Juveler.

I anledning af detta förslag tillåter Utskottet sig erinra om hvad 1865 års tullkomité i afseende å frågan, hvilka artiklar borde vara från tull fria, anført, nemligen att komiterade vid bestämmandet deraf utgått bland annat från den förutsättning, att tullfrihet borde ega rum för "ädla metaller och sådana dyrbarare ämnen, som i världshandeln ega ett mera fast och allmänt lika gällande värde, såsom guld och silver, platina, ädla stenar, äkta perlor och koraller samt mynt". Utskottet, som till alla delar gillar komiterades åsigt, anser sig derjemte böra påpeka, att importen af juveler, enligt Kommerskollegii uppgifter, under de fem sista åren belöpt sig i medeltal till endast omkring

8,000 kronors värde samt att statsverkets inkomst af en tullafgift å en vara af så smuggelbar beskaffenhet som juveler sannolikt skulle blifva ytterst obetydlig.

På grund häraf får Utskottet hemställa,

8:o.

att Herr Mejenqvists motion i förevarande del icke måtte af Riksdagen bifallas.

Leksaker.

Herr *Mejenqvist* har uti sin oftanämnda motion vidare hemställt, "att tullen å leksaker eller nürnbergerkram af alla slag höjes från nuvarande 25 öre till 60 öre per skålpund" samt att alla leksaker och lyxartiklar af glas, porslin, metall, papp och gips åsättas ansenligt förhöjda tullafgifter". Tillika har Herr *Sven Andersson* uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 92), med förmälan att införseln af s. k. nürnbergerkram, hvilket bestode af varor, som både voro obehöfliga och i hufvudsak värdelösa, vore "ett kräftsår, som gnager på den ekonomiska samhällskroppen" föreslagit: "att Riksdagen må för sin del besluta, att artikeln leksaker eller N Nürnbergerkram af trä eller sammansatta ämnen med eller utan betsning, måhning eller lackering, måtte åsättas en tullafgift af 1 krona 25 öre per skålpund". Enligt gällande tulltaxa draga leksaker af sistnämnda slag en införseltull af 25 öre per skålpund, hvaremot leksaker, "andra slag", förtullas lika med det råämne, arbetadt, hvaraf de bestå.

Enligt Kommerskollegii uppgifter hafva leksaker till riket införts till ett värde af:

År 1873	118,636 kronor.
„ 1874	141,350 „
„ 1875	119,314 „
„ 1876	166,553 „
„ 1877	177,027 „

Tullinkomsten häraf belöpte sig för	
År 1873	till 26,963 kronor.
„ 1874	„ 32,125 „
„ 1875	„ 27,117 „
„ 1876	„ 37,844 „
„ 1877	„ 40,232 „

Beträffande först den af Herr Mejenqvist föreslagna förhöjning af tullen för "leksaker och lyxartiklar af glas, porslin, metall, papp och gips", torde till en början böra anmärkas, att dessa saker lära anses inbegripna under rubriken leksaker, "andra slag", helst någon

särskildt rubrik för "lyxartiklar" icke i taxan förefinnes. Då emellertid, enligt hvad förut är nämnt, ifrågavarande slag af leksaker förtullas lika med det råämne, arbetadt, hvaraf de bestå, anser Utskottet med anledning häraf praktiska hinder möta för bifall till Herr Mejenqvists motion i denna del.

Hvad åter angår "leksaker af trä eller sammansatta ämnen" vore en måttlig höjning af tullen härå, jemte det derigenom en icke obetydligt ökad statsinkomst kunde vinnas, enligt Utskottets åsigt äfven ur den synpunkten ändamålsenlig, att tillverkningen deraf, som för närvarande endast i ringa mån inom landet bedrifves, kunde, om genom en förhöjd tull införseln af utländska leksaker stäffjades, för lärjungarne i våra slöjskolor blifva en lämplig och inkomstgifvande selsättning.

Med anledning häraf anser sig Utskottet böra tillstyrka en förhöjning af ifrågavarande tullsats till det belopp, som i 1865 och 1866 årens tulltaxor var bestämdt, eller 75 öre för skålpundet; hemställande Utskottet på grund af det ofvan anförda:

9:o.

a) att leksaker eller nürnbergerkram af trä eller sammansatta ämnen åsättes en tull af 75 öre per skålpund; samt

b) att Herr Mejenqvists motion i hvad den afser förhöjd tull å leksaker "andra slag" icke måtte af Riksdagen bifallas.

Herr A. Bäckström har uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 56) hemställt, "att i öfvervägande må tagas, huruvida icke ost kunde åsättas en lämplig införseltull liksom i Norge och Danmark eger rum."

Ost.

Införseltullen för ost utgör i Norge 2,88 öre samt i Danmark 8,84 öre för svenskt skålpund.

I Sverige har denna artikel alltsedan år 1855 njutit tullfrihet.

Af hufvudsakligen samma skäl, som Utskottet ofvan anför i fråga om artikeln fläsk, anser Utskottet någon tull å ost icke heller böra ifrågakomma. Den svenska ostproduktionen synes dessutom så mycket mindre vara i behof af något skydd emot utländsk täflau, som den samma på senare tider så utvecklats sig, att icke obetydliga quantiteter svensk ost kunnat exporteras. Medan denna export under de tio åren 1840—1849 utgjorde allenast 216 centner och under tioårsperioden 1850—1859 902 centner, uppgick den under perioden 1860—1869 till

11,057 centner samt steg under de sex åren från och med 1870 till och med 1875 ända till 24,745 centner. Visserligen har exporten under åren 1876 och 1877 nedgått, hvaremot den åter något höjt sig under nästlidna år.

Utskottet hemställer,

10:o.

att hvad Herr Bäckström i afseende å artikeln ost föreslagit måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Paraffin.

Paraffin hänföres uti gällande tulltaxa under "Kemiskt-tekniska preparater" och drager följaktligen en tull af 5 procent utaf varans värde.

Enligt hvad Utskottet inhemtat, förekommer paraffinen dels såsom rå eller oraffinerad, dels såsom raffinerad, hvilka två slag kunna utan svårighet åtskiljas. Under förstnämnda form utgör paraffinen ett särdeles viktigt beredningsämne vid tändsticksfabrikationen. Med anledning häraf och under åberopande af de skäl, som ofvan vid behandlingen af artikeln fosfor blifvit anförda, får Utskottet föreslå, att rå eller oraffinerad paraffin måtte få tullfritt införas, hvaremot raffinerad paraffin torde fortfarande böra draga samma tullafgift som hittills; hemställande Utskottet följaktligen,

11:o.

att rubriken *Paraffin* måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Paraffin, oraffinerad..... fri
raffinerad; hänföres under kemiskt-tekniska preparater.

Perlor, äkta.

Uti sin ofta nämnda motion föreslår Herr *Mejenqvist*, att *äkta perlor* måtte beläggas med en tullafgift motsvarande $\frac{1}{10}$:del af varans värde.

Af Kommerskollegii uppgifter inhemtas, att värdet af importerade äkta perlor under de sistförflutna fem åren utgör i medeltal endast omkring 10,000 kronor. Med erinran härom och under åberopande i öfrigt af de skäl, som Utskottet ofvan anført emot den af motionären likaledes föreslagna tullen å juveler, får Utskottet hemställa,

12:o.

att Herr *Mejenqvists* ifrågavarande förslag icke måtte af Riksdagen bifallas.

Herrar *Hübinette* och *Bäckström* hafva uti sina förut omförmälda motioner vidare föreslagit, den förre, att tullafgiften för *siden* och *sammet* af alla slag måtte höjas med 50 procent af dess nuvarande belopp och den sednare, "att silke, alla slag, beläggas med en införseltull af minst 15 procent af dess beräknade tullvärde."

Om än å ena sidan må villigt medgifvas, att vissa silkesvaror i förhållande till sitt värde skäligen kunde åsättas högre tullsatser, än som nu äro stadgade, och att, derest förhöjningen stannade vid någorlunda måttliga belopp, en ökad statsinkomst derigenom skulle kunna beredas, må dock icke å andra sidan förbises, att ett så beskaffadt ordnande af dessa tullsatser, som den ene eller andre af motionärerne föreslagit, ingalunda vore förenligt med erkända lagstiftningsgrundsatser. Att, enligt Herr *Hübinettes* förslag, med 50 procent förhöja tullafgifterna för *siden* och *sammet*, men fortfarande lemna det raa silket tullfritt och det färgade utan förhöjd tull, innebure, såsom lätteligen inses, hufvudsakligen endast en skyddsåtgärd till förmån för den inhemska fabrikationen, men till tunga för förbrukaren. Att åter, enligt Herr *Bäckströms* förslag, belägga alla silkesvaror med en värdetull af 15 procent, skulle, så vida motionären verkligen åsyftat tillämpning af tullsystemet ad valorem, föra vår tullagstiftning in på en väg, som på goda grunder längesedan blifvit hos oss, så vidt möjligt, öfvergifven. Har motionären deremot med den angifna värdeprocenten endast åsyftat att utmärka den relativa afgift, som han ville hafva stadgad, lika för alla silkesvaror i förhållande till värdet, så möter åter detta förslag en helt annan betänklighet. Det skulle nemligen uppenbarligen omöjliggöra den inhemska sidenfabriksrörelsen, om denna nödgades för det dyrbara råmaterialet vidkännas en tullafgift, motsvarande 15 procent af värdet.

Utskottet kan således icke understödja någotdera af de framställda förslagen; och för Utskottet gifves dessutom ett synnerligen manande skäl att icke för närvarande tillstyrka någon förändring i de ifrågavarande tullsatserna, hvilka äro bestämda i öfverensstämmelse med den ännu gällande handelstraktaten med Frankrike samt tydligen från dess sida betraktas såsom ett bland de oeftergiffliga villkoren för traktatens förlängning eller förnyande på för vårt lands viktigaste näringsgrenar önskvärda grunder.

Utskottet hemställer alltså,

13:o.

a) att Herr *Hübinettes* motion i nu anmärkta del icke måtte af Riksdagen bifallas; och

b) att Herr Bäckströms motion N:o 56 i nu omförmälda del icke måtte vinna Riksdagens godkännande.

Spanmål och
majs.

I ändamål att åt modernäringen inom vårt land bereda likställighet gent emot såväl utlandet, som ock i synnerhet i förhållande till andra näringar inom landet, föreslår Herr *L. M. Carlsson* uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 66) "att Riksdagen må besluta,

1:o) att ifrån och med år 1880 för all från utlandet hit till Sverige införd omalen spanmål, med undantag af hafre, skall till statsverket erläggas en tullafgift af 60 öre per centner för hvete och 40 öre per centner för alla öfriga slag; samt

2:o) att från ofvan sagda tid för all från utlandet införd malen spanmål likaledes skall till statsverket erläggas en tullafgift, öfverstiggande den här för omalen spanmål föreslagna med 15 procent för mjöl af hvete och 10 procent för mjöl af alla andra slags spanmål";

Tillika har Herr *Carl Magni* (motion N:o 103) begärt en införseltull å majs af 30 öre kubikfoten.

Till stöd för sitt förslag anför Herr *Carlsson* att, när för omkring 20 år sedan skyddstullarne borttogos från landbrukets produkter, antog man, att frihandelsprincipen skulle fullständigt kunna genomföras och det skydd, som lemnades utom jordbruket stående näringar snart kunna indragas; häruti hade man dock misstagit sig, ty alla de näringar, som vid nämnda tidpunkt voro i åtnjutande af skyddstull, hade fortfarande behöft skydd kvar. Det vore därför hög tid, att landbruket, som länge varit uti en tryckande och skadlig undantagsställning, återgick till dess förre jemlikhetstillstånd beträffande tullsystemet.

Sedan Kongl. Maj:t genom kungörelse den 26 September 1855 till lindring i prisen å lefnadsförnödenheter, för viss, sedermera förlängd tid, upphäft all införseltull å alla hufvudsakliga lifsmedel samt deribland spanmål såväl malen som omalen, har denna tullfrihet oafbrutet fortfarit.

En mängd råämnen af andra slag, beredningsämnen, maskiner och redskaper blefvo snart derefter vid 1856—1858 års riksdag från all tullafgift fritagna, hvarförutom tullsatserna å en stor del af de enligt dåvarande taxa tullpliktiga varor ganska betydligt nedsattes. På denna väg har regering och riksdag sedermera fortgått och många af de varor, som vid sistnämnda riksdag bibehöllos vid ett högre skydd, hafva sedermera fått vidkännas successiv minskning deri. Vid borttagandet eller minskandet af tullsatserna har man likväl alltid afsett att icke genom en sådan åtgärd skada eller tillintetgöra någon näring.

Skyddstullarne hafva därför, endast i den mån en näring visat sig i stånd att umbära tullskyddet, borttagits.

Sålunda erinrade redan 1856—1858 års Bevillnings-Utskott uti afgifvet betänkande med anledning af den då ifrågasatta tullfriheten för spanmål, huruledes landet till följd af åkerbrukets förkofran under senare tider kunnat till utförsel aflåta högst betydliga quantiteter spanmål; att till följd deraf erfarenheten skingrat den förr bland flertalet landtmän rådande föreställning, att landets jordbruk, i afseende till klimatiska förhållanden, svårligen kunde utau skyddstull å spanmål bestå i täflan med närgränsande fruktbarare länder; att numera införsel af denna vara, utom i händelse af missväxt, icke kunde ifrågakomma för andra än tillfälliga behof, såsom utsäde eller då alltför stark utförsel gjort tillgången inom landet otillräcklig; att sedan de hinder, hvilka af landets ifrån den europeiska marknaden afskilda läge föranleddes, numera blifvit genom kommunikationsmedel undanröjde, återstod för tillvägabringandet af en ordnad och liflig spanmålshandel, hvilken för jordbrukets bestånd och utveckling vore af så utomordentlig vikt, icke något annat än ett fullkomligt och ovilkorligt frigifvande af denna handel, så vid in- som utförsel samt beredande af nödig trygghet att någon rubbning häruti icke skedde; och yttrade Utskottet slutligen den förhoppning, att åtgärder, som skulle tillintetgöra en sådan trygghet, ej vidare måtte ifrågakomma och den farhåga, som dittills förlamande verkat på spanmålshandeln med utlandet, således alltmera måtte försvinna.

En hastig blick på jordbrukets utveckling sedan nämnda tid skall mer än väl ådagalägga, att denna utveckling under saknad af tullskyddet stadigt fortgått, måhända till och med i högre grad än man vid förenämnda tidpunkt hade anledning antaga.

Ser man på den öppna jorden, visar sig, att denna 1860 utgjorde i trädgård och åker 4,057,835 tunnland, men år 1874 uppgick denna areal till 5,481,639 tunnland, hvilket följaktligen visar en tillökning af 1,423,404 tunnland, eller mera än 35 procent. Utsädet har likaledes ökats, ehuru ej i fullt så betydlig mån.

Årliga öfverskottet af exporterad spanmål utgjorde:

i medeltal 1840—1849	1,544,512	kubikföt.
„ 1850—1859	4,281,510	„
„ 1860—1869	8,766,836	„
„ 1870—1875	17,467,714	„

Förberedande skattejemkningskomitén anför, uti sin statistiska utredning af Sveriges ekonomiska utveckling under de senare åren, intagen i det af dem den 20 Oktober 1876 afgifna underdåniga betänkande, att landets folkmängd sedan 1860 ökats med vid pass $\frac{1}{2}$ million;

numeriska tillväxten af den kreatursstock, hvilken åtminstone i någon mån åtnjöt sädessutfodring, hade under samma tid jemväl utgjort ett par hundratusen. Sammanställde man med dessa förhållanden den långt ifrån minskade åtgången af spanmål och rotfrukter i och för bräuvinsbränning och derjemte finge antagas för gifvet, att den personliga förbrukningen under tiden åtminstone ej minskats, så torde uppgifterna om förhållandet mellan in- och utförsel af ifrågavarande grupp af landtmannavaror innebära ett ganska antagligt intyg på stegringen i åkerbrukets afkastningsförmåga.

Enligt gjorda beräkningar uppgick 1858 års skörd till ett värde af 150 millioner kronor, men 1869 års skörd kunde skattas till 215 och 1870 års skörd till omkring 300 millioner kronor. Äfven ladugårds-skötseln har under de sista årtiondena ansenligt utvecklats sig. En jemförelse mellan in- och utförseln af lefvande kreatur och smör visar följande öfverskott af import (—) eller export (+) för hvar af nedan-nämnda femårsperioder:

Af lefvande kreatur stycken. Af smör centner.

Åren 1856—1860	—	13,879	—	87,649	„
„ 1861—1865	+	31,427	—	106,098	„
„ 1866—1870	+	158,420	—	22,983	„
„ 1871—1875	+	255,074	+	189,406	„

För år 1877 utgjorde exporten af smör 87,776 centner.

Rörande åter förhållandet mellan exporten och importen af mjöl och gryn, inhemtas att importen lemnat ett öfverskott öfver exporten af i årligt medeltal för

Åren 1840—1849	.....	9,827	centner.
„ 1850—1859	.....	17,782	„
„ 1860—1869	.....	486,845	„
„ 1870—1875	.....	920,159	„

I fråga om detta införselöfverskott af förmalen spanmål anför omförmälda komité, att detta förhållande, i väsentlig mån framkalladt af hvete- och rågmjölsimport, någon gång framstälts såsom bevis på en beklaglig missriktning i vårt jordbruk. Man torde dock åt våra jordbruksidkares egen klokhet och beräkning tryggt kunna lemna att afgöra, hvilkendera art af odling, som bäst lönade det nedlagda arbetet; och vågade komiterade på den grund hålla före, att man i dessa märkliga siffror egentligen hade att läsa ett intyg, bland många andra, på vårt folks betydligt ökade konsumtionsförmåga.

Af den nu gjorda framställningen synes det Utskottet framgå, att den svenska jordbruksnäringen icke är i behof af något skydd för

att ernå likställighet med samma näring i de flesta andra länder eller andra näringar inom vårt eget land. Det torde fastmera näppeligen finnas någon inhemsk näring, som i mindre mån än jordbruket behöfver att frukta täflan. Den omständigheten att, andra näringar fortfarande åtnjuta skydd, anser Utskottet icke kunna utgöra giltigt skäl för anspråk på motsvarande skydd för jordbruket.

Härförutom torde böra erinras, att spannmål utgör människans oundgängligaste lifsmedel, och bör därför icke utan nödvändighet på något sätt fördyras; att en tull å spannmål skulle öka alla arbetskostnader, hvaraf blefve en följd, att jordbrukarne ej allenast fingo högre betala alla de varor, som de icke sjelfva tillverkade, utan äfven dyrare aflöna sina egna arbetare; att vidare en tull å spannmål under goda och medelmåttiga år icke skulle vara till prisets höjande af någon nytta, hvaremot i dåliga år priset genom en tull skulle komma att stiga vida öfver tullsatsens belopp samt att beträffande malen spannmål en tullafgift för nämnda vara, under det att råvaran vore tullfri, skulle blifva af nytta endast för qvarnegare. Ur såväl den allmänna hushållningen som ur de enskilda intressenas synpunkt måste likväl sistnämnda slag af beskattning anses föga önskvärd, då skyddandet genom tullsatser af en genom naturliga förhållanden så gynnad industri som qvarnrörelsen i vårt land, skulle innebära uppmuntran till oförändradt qvarstående på den jemförelsevis låga ståndpunkt, hvarest denna näring ännu i allmänhet befinner sig.

Utskottet öfvergår härefter till den af Herr Magni begärda tull å majs. Detta sädesslag blef jemväl genom 1855 års Kongl. kungörelse samt vid 1856—1858 årens riksdag från tull befriadt. Såsom skäl härtill anfördes, att majs vore att betrakta som annan oförädlad spannmål, hvarjemte påpekades att majs endast vore föremål för obetydlig import.

Införseln af majs har emellertid sedan förenämnda tid ökat och till icke så obetydliga quantiteter. Kommerskollegii berättelser utvisa en import år 1876 af 233,301 och år 1877 af 200,434 kubikfot.

Motionären anför såsom skäl för den af honom föreslagna tullafgift å majs, att, då denna vara nästan uteslutande användes för tillverkning af brännvin, majs icke hos oss skäligen kunde anses såsom en nödvändighetsartikel. Häremot torde dock böra erinras, att, om ock majs hufvudsakligen användes till bränvinstillverkning och såsom sådant material icke må betraktas såsom nödvändighetsvara, dess användning dertill likväl lemnar en motsvarande mängd annan spannmål fri för de ändamål, som berättiga till afgiftsfrihet.

Utskottet får på grund af den nu gjorda framställningen föreslå,

14:o.

a) att Herr L. M. Carlssons ifrågavarande motion af Riksdagen måtte lemnas utan afseende; och

b) att Herr Magnis motion, N:o 103, icke måtte af Riksdagen bifallas.

Vin.

Angående ifrågasatta förändringar i införseltullen å *vin* kommer Utskottet att afgifva utlåtande i sammanhang med öfriga i punkten 2 här ofvan omförmälda frågor; hvilket Utskottet får

15:o.

för Riksdagen anmäla.

Stockholm den 24 Mars 1879.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Reservationer:

Vid 1:sta punkten:

af Herr S. Magnusson mot motiveringen;

af Herrar J. E. Fredricson och L. M. Carlsson: »Då vi ej kunna dela de åsikter, Bevillnings-Utskottet uttalat rörande Herr Sääfs motion,

lika litet som den därför gjorda motiveringen kan af oss godkännas, få vi afgifva reservation emot Bevillnings-Utskottets häri fattade beslut och hemställa, att motionen må af Riksdagen bifallas,

1:sta punkten, derföre

att, alldenstund tull-lagstiftningen är en af de faktorer, som mäktigt bidraga till ett lands sunna näringslif, densamma bör granskas och det möjligen felaktiga deri borttagas, och torde en sådan granskning vara så mycket nödvändigare i en tid, då ett ekonomiskt betryck är inom landet rådande, ett betryck, som säkerligen till stor del framkallats genom den höga siffra, hvarmed importen öfverstiger vår export. Noga bör tillses, om det frihandelssystem, som utgör hufvudsakliga grunden för vår nuvarande tull-lagstiftning, gagnat eller skadat ej mindre landets modernäring, jordbruket, än ock flera andra inhemska näringar, fabriker och handtverkerier, börande dervid ock väl beaktas, huruvida vårt land eger likställighet hos andra länder, d. v. s. huruvida våra varor få på lika billiga villkor der införas. Så har t. ex. enligt Kommerskollegii uppgift under tioårsperioden 1868—1877 införseln af landtmannaprodukt öfverstigit utförseln med 50 millioner kronors värde, och sker denna införsel hufvudsakligen från länder, hvilka ega den skyddstull för dessa produkter, som vårt land saknar. Framför allt torde behöfva undersökas, om ej tullsatserna på utländskt kram, lyx- och öfverflödsartiklar borde höjas så, att dessa varor, genom att fördyras, ej finge röna samma åtgång som nu är fallet, utan att deremot vårt eget lands näringar och husslöjd, som väl kunna åstadkomma ganska mycket i den vägen, erhöles ett mera ökad anseende.

att den statsbrist, som nu uppstått, skulle åtminstone till någon del kunna afhjelpas genom förhöjda, lämpliga skyddstullar; och slutligen

att, då inom den civiliserade världen en temligen allmän åsigt tyckes vilja göra sig gällande att genom en skyddande tullagstiftning befrämja inhemska näringar, det, om så kommer att ske, är nödvändigt, att vårt land beträder samma väg och ej blifver qvarstående i en tryckande undantagsställning.

2:dra punkten, derföre

att, om första punkten bifalles och en förändring således blefve i nu gällande tulltaxor, det vore mindre välbetänkt, att staten skulle vara bunden af handelstraktater“.

Vid 3:dje punkten:

af Herr S. Magnusson, hvilken yrkat att tullen å bijouterivaror måtte höjas till 50 öre skålpundet;

af Herr *P. Ericsson i Vik*: »Då bijouterivaror äro mera lyx- än nödvändighetsvaror och införseln deraf, som år 1868 uppgick till nära 14,000 skålp., under de senare åren uppgått till 60,000 skålp., anser jag att tullen deraf bör höjas från 35 öre till 50 öre per skålp.

Vid 4:de punkten:

af Herr *S. Magnusson*, hvilken ansett fläsk böra åsättas en tull af 3 öre för skålpundet;

af Herrar *J. F. Fredricson* och *L. M. Carlsson*: »Emot Utskottets beslut i denna punkt få vi reservera oss, hufvudsakligen på grund af följande skäl:

att importen af fläsk öfverstigit exporten af samma vara under de senaste fem åren 1873—1877 med den högst betydliga summan af 46½ millioner kronor, således öfver 9 millioner kronor årligen, hvaraf svinafveln, till men för landtbruket, torde komma att på ett högst betänkligt sätt förminskas;

att sådana länder som Tyskland, Frankrike och Norge hafva tull på fläsk, i förhållande till hvilka sålunda vårt land, hvad landtbruket vidkommer, saknar likställighet;

att Amerika ej nedsätter tullafgifterna för våra produkter, än mindre låter införa dem tullfria, hvilket deremot fallet är hos oss med det amerikanska fläsket, hvaraf importen hufvudsakligast består;

att genom en tullafgift af 3 öre per skålp., som motionären Herr Mejenqvist föreslagit, en statsinkomst skulle uppstå af omkring 900,000 kronor, eller nära en million kronor per år.

På grund häraf hemställes, att Riksdagen, med afslag å Utskottets betänkande i denna punkt, må besluta, att från och med år 1880 för allt ifrån utlandet hit infördt fläsk skall till statsverket erläggas en tullafgift af 3 öre per skålp.»

Vid 5:te punkten:

af Herrar *C. A. Jönsson*, *S. Magnusson* och *P. Ericsson i Vik*;

Vid 6:te punkten:

af Herr *S. Magnusson*, hvilken yrkat att tullen å sulläder måtte höjas till 10 öre per skålpund;

af Herr *P. Ericsson i Vik*, rörande tullen å sulläder;

af Herr *L. P. Andersson i Halmstad*: »Då jag i likhet med motionären anser det vara stäldt utom allt tvifvel, att något måste göras för att stäffa den alltjemt stegrade importen af *dåligt* amerikanskt läder, och att tillverkning af godt och redbart svenskt sulläder eljest varder alldeles omöjlig, så har jag icke kunnat biträda Utskottets här ofvan uttalade mening, emot hvilken jag derföre får härmed reservera mig, under vördsamt yrkande att Riksdagen måtte besluta en förhöjning af importtullen å sulläder, till ett belopp, som den ännu bestående handelstraktaten med Frankrike tillstädjer, eller *tio öre per skålpund.*»

Vid 7:de punkten:

af Herr *S. Magnusson*:

Vid 9:de punkten:

af Herr *A. G:son Bennich*, med hvilken Herrar Friherre *A. H. Fock*, *W. Croneborg*, *E. A. Anderson*, *C. Ribbing*, *C. Storckenfeldt*, *O. Wijk*, *J. N. Biesert* och Grefve *G. Hamilton* instämt: »Emot Bevillnings-Utskottets med *en* rösts öfvervigt beslutade förslag, att höja införseltullen å *»leksaker af trä eller sammansatta ämnen, med eller utan betsnings, målning eller lackering»* från 25 till 75 öre skålpundet, får jag vördsamt anmäla min reservation.

Den af förändringen påräknade tillökning i statsinkomsten anser jag lika tvifvelaktig, som det förväntade gagnet för vår husslöjd. I förra afseendet hänvisas till importtabellerna, hvilka ådagalägga att införseln mångdubblats sedan tullafgiften nedsattes; i det senare hänvisas till Utskottets eget uttalande angående skyddssystemet.

Oafsedt dessa allmänna synpunkter förekommer härvid, att den föreslagna åtgärden saknar den i all lagstiftning nödiga och nyttiga öfverensstämmelsen med andra jemförliga stadganden. Sålunda draga svarfwarearbeten af trä, *ej specificerade, med eller utan betsnings, målning eller lackering* en införseltull af 25 öre pr skålpund; och det torde vara svårt att finna någon giltig grund, hvarföre en svarfvad leksak af trä skulle högre tullbeskattas, likasom det icke alltid torde hafva sig så lätt att vid tillämpningen afgöra, om arbetet utgör leksak eller en nyttighetspersedel.

Andra leksaker än af trä eller sammansatta ämnen skola fortfarande tullbehandlas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå. Således utgör tullen för leksaker af *papper och af papier maché* högst 25 öre, af *porcelain* högst 20 öre, af *glas* högst 15 öre, af *metaller* högst 30 öre, af *läder* högst 24 öre pr skålpund och så vidare. För en *gungstol* af trä utgör införseltullen högst 5 öre pr skålpund, men för en *gunghäst* af samma ämne skulle den blifva 75 öre skålpundet. Jag hemställer,

att Riksdagen måtte, med ogillande af Utskottets förslag, bibehålla den ifrågavarande tullsatsen oförändrad.»

Vid 10:de punkten:

af Herr S. Magnusson, hvilken ansett ost böra åläggas en tull af 5 öre pr skålpund;

af Herrar J. P. Fredricson och L. M. Carlsson: »Emot Utskottets beslut i denna punkt få vi anmäla vår reservation, dels derföre

att importen af ost under de tre åren 1875—1877 öfverstigit exporten med ett värde af cirka 500,000 kronor årligen, hvaraf, så länge detta förhållande fortfar, osten, som är en af landtbrukets mest förädlade varuartiklar, bör åtnjuta skydd,

dels ock derföre

att våra grannländer hafva dylikt skydd, synnerligast Danmark, der varan är åsatt en tullafgift af nära 9 öre pr skålpund, hvaraf visar sig, att det svenska landtbruket äfven härutinnan intager gent emot andra länder en obillig undantagsställning,

och hemställes derföre, att Riksdagen, med afslag å Utskottets betänkande, må besluta, att från och med 1880 för all från utlandet hit införd ost skall till statsverket erläggas en tullafgift af 5 öre pr skålpund.»

Vid 11:te punkten:

af Herrar C. A. Jönsson och P. Ericsson i Vik;

Vid 13:de punkten:

af Herrar S. Magnusson och P. Ericsson i Vik.

Vid 14:de punkten:

af Herrar *J. F. Fredricson* och *L. M. Carlsson*: »Emot Utskottets betänkande i denna punkt få vi afgifva vår reservation, dels därför att landtbruket under de senaste 20 åren, såsom saknande all slags skyddstull, stått uti undantagsställning såväl till utlandet — ity att alla våra grannstater, med undantag af England, hafva mer eller mindre skydd för landbrukets produkter — som till vårt land sjelft, då flera af våra inhemska näringar, som hafva att täfla med utländsk import, åtnjuta en dylik fördel, hvilket förhållande ej synes kunna ändras på annat sätt, än att landtbruket åter får skydd för de varu- artiklar, hvarå importen är betydligast, hvaribland malen och omalen spanmål intager det främsta rummet; ty hvad vi hufvudsakligen kunna exportera af spanmål är hafre, den minst värdefulla af alla spanmåls- sorter, som egentligen är fodervara, hvaremot hit importeras årligen för öfver 20 millioner kronor af ädlare sädesslag, hvaraf cirka halfva värdet belöper sig på artikeln malen spanmål.

Enligt Kommerkollegii berättelse för åren 1868—1877 öfver- stiger importen af landtmannaprodukter exporten med i medeltal icke mindre än 5 millioner kronor årligen, och således oaktadt de betydliga förmåner, som kommit landtbruket till godo, såsom de stora hypoteks- lånen, det utsträckta jernvägsnätet, den större upplysningen, har det dock ej utvecklats sig så högt, att det kan producera landtmannavaror till det värdebelopp, som motsvarar landets behof.

dels ock

att, då den största spanmålsimporten sker ifrån Ryssland, dit vi deremot hafva ringa export, cirka 5 procent emot importen, beroende på deras höga tullsätser, den föreslagna tullavgiften bör kunna vara ett medel att söka förmå detta land att nedsätta sina tullavgifter för våra exportvaror, på det att en större afsättning deraf dit må kunna ske.

På grund häraf hemställes om afslag på Utskottets betänkande, i hvad som rör denna punkt, och om bifall till motionens yrkande af att Riksdagen må besluta:

1:o. att från och med år 1880 för all från utlandet hit till Sverige införd omalen spanmål, med undantag af hafre, skall till stats- verket erläggas en tullavgift af 60 öre per centner för hvete och 40 öre per centner för alla öfriga slag; samt

2:o. att från ofvan sagda tid för från utlandet införd malen spanmål likaledes skall till statsverket erläggas en tullavgift, öfver- stigande den här för omalen spanmål föreslagna med 15 procent för mjöl af hvete och 10 procent för mjöl af alla andra slags spanmål.»

Herr *P. O. Reutersvärd* har begärt få antecknadt, att han varit förhindrad deltaga i behandlingen af detta betänkande.

Herrar *C. A. Jönsson* och *S. A. Hedlund* hafva velat få antecknadt, att de icke deltagit i behandlingen, den förre af 6:te och den senare af 9:de punkten.

Förslag

till

Tulltaxa

att lända till efterrättelse från och med den

	Quantitet för tullbe- räkningen.	Införseltull.	
		Kronor.	öre.
<i>Fosfor</i>	— —	fri	
<i>Leksaker eller Nürnbergerkram:</i> af trä eller sammansatta ämnen, med eller utan betsning, målning eller lackering	1 skålp.	— —	75
<i>Paraffin:</i> oraffinerad	— —	fri	
raffinerad; hänföres under kemiskt-tekniska preparater.			